

V

Osoko bilkura

Baionan, herriko etxean

2023ko maiatzaren 26an

Urrutia, Andres, euskaltzainburua
Coyos, Jean-Baptiste, *Battittu*, buruordea
Arejita, Adolfo, idazkaria
Urkia, Miriam, Iker sailburua
Aleman, Sagrario, Jagon sailburua

Alberdi, Andres
Arkotxa, Aurelia
Azkarate, Miren
Borda, Itxaro
Iñigo, Andres
Kintana, Xabier
Lakarra, Joseba
Meabe, Miren Agur
Mujika, Alfontso
Oihartzabal, Beñat
Oñederra, Miren Lourdes
Salaberri, Patxi
Suárez, Castillo
Videgain, Xarles

Osa, Erramun, idazkariordea, zegozkion
gaietan.

Ezin etorria adierazi dutenak: Roberto
González de Viñaspre diruzaina, Jose
Irazu (*Bernardo Atxaga*), Paskual Rekalde,
Andoni Sagarna, Patxi Uribarren eta
Mikel Zalbide.

Ahalak: Roberto González de Viñasprek
ahala Andres Urrutiari; Jose Irazuk
(*Bernardo Atxaga*) ahala Andres Urrutiari;
Paskual Rekaldek ahala Andres Iñigori;
Mikel Zalbidek ahala Andres Urrutiari.

*Batzarra Baionan egin da, herriko etxean,
2023ko maiatzaren 26an, ostiralean.*

*Bilkuraren aurretik, Baionako Herriko Etxeko
Xabier Parrilla Etxart 14. axuanta eta herriko
etxean hizkuntza politikaz arduratzen denak
euskaltzainak agurtu ditu eta harrera egin
die. A. Urrutia euskaltzainburuak eskerrak
eman dizkio Baionako Udalari osoko bilkura
egiteko emandako erraztasunengatik.*

*Ondoren, A. Urrutia euskaltzainburuak
hurreratu diren euskaltzainak agurtu eta
ahalak irakurri ditu. Quoruma badela
egiaztatu ondoren, maiatzeko osoko bilkurari
hasiera eman zaio.*

*E. Osa idazkariordeak eguneko xehetasunak
azaldu ditu.*

1. Osoko bilkuraren 2023-04-22ko bilera-agiria onestea, hala erabakiko balitz

Idatziz ez da oharrrik jaso. A. Urrutiak ahoz oharrrik egin nahi den galdetuta, ez da oharrrik egin. Ondorioz, 2023ko apirilaren 22ko osoko bilkuraren bilera-agiria onetsi da.

2. Ageriko bilkuraren 2023-04-22ko bilera-agiria onestea, hala erabakiko balitz

Idatziz ez da oharrrik jaso. A. Urrutiak ahoz oharrrik egin nahi den galdetuta, ez da oharrrik egin. Ondorioz, 2023ko apirilaren 22ko ageriko bilkuraren bilera-agiria onetsi da.

3. Euskaltzaindiaren Hiztegia: Adierak eta Adibideak Lantaldea. Batzorde Ahaldunduenaren oharrak (XLIII). Iruzkinak aurkeztu eta erabakiak hartu

Azalpenak eman ditu M. Urkia Batzorde Ahaldunduko idazkariak. Adierazi du, apirileko osoko bilkuran aurkeztutako zerrendari inork ez diola idatzizko oharrrik egin. Beraz, zerrenda bere horretan onartu da. Bazen, hala ere, apirilean aurkeztu gabe geratu zen sail bat, A. Iñigo Batzorde Ahaldunduko kidearen oharrak jasotzen zituena eta egitasmoko kideek ikusi ez zutena. Horiek aztertu eta bileran aurkeztu dira proposamenak. Guztiak onartu dira eskaera bakarrarekin: proportzionaltasun(-)printzipio azpisarrerako 1. adierako adibidearen azken partea soiltzea, ez baitio ezer gehitzen adierari.

Hori onartuta, beraz, XLIII multzo osoa onetsi da.

4. Euskaltzaindiaren Hiztegia: Adierak eta Adibideak Lantaldea. Batzorde Ahaldunduenaren oharrak (XLIV). Aurkeztu

Zerrenda berria aurkeztu du M. Urkia Batzorde Ahaldunduko idazkariak, M. Azkaratek eta A. Iñigok egindako oharrak eta egitasmoko kideek emandako erantzun arrazoituak biltzen dituen.

Aurkezpenaren ondoren, oharrak egiteko epea zabaldu da, ekainaren 19an, astelehenean, amaituko dena.

5. Exonomastika Batzordea: 32. araua («Espainiako Erresumako autonomia-erikidegoen, probintzien eta probintzia-hiriburuen izenak») eguneratzeko proposamena. Aurkeztu

32. araua eguneratzeko proposamena aurkeztu du A. Mujika Exonomastika Batzordeko idazkariak. Arauaren lehen bertsioa 1995ean plazaratu zen, eta 2006an eguneratu zen. Orain, bigarren eguneratzea proposatzen da, 2020an eguneratu zen 36. arauarekin («Frantziako Errepublikako eskualde, departamendu eta hiriburuen izenak») bat etorrarazteko informazioa aurkezteko moduan, eta, horretaz gainera, azken urteetan gertatu diren aldaketak jasotzeko. Aldaketak zein diren eta zergatik egin diren azaldu du, eta osoko bilkurarako informazio osagarria ere gehitu da araugaiaren oin-oharretan.

Aurkezpenaren ondoren, oharrak egiteko epea zabaldu da, ekainaren 19an, astelehenean, amaituko dena.

6. Exonomastika Batzordea: «Musikako artelanak» araugaia. Aurkeztu

A. Mujika Exonomastika Batzordeko idazkariak aurkeztu du araugaia. Artelanen saileko laugarren eta azken atala da, jada araututa dauden «Historiaurreko eta Antzinako artelanen izenak» (191. araua), «Artelanen izenak. Arkitektura» (193. araua) eta «Artelanen izenak. Pintura, argazkigintza eta eskultura» (194. araua) arauen ondoren.

Araugaiaren lehen zatian, musikako artelanak idazteko irizpideak zehaztu dira. Bigarren atalean, musikako artelanen zerrendak ageri dira, hiru sailetan: balletak, operak eta musika klasikoaren obrak. Euskarara itzultzekoak diren obra batzuetarako proposamenen zergatia azaltzeko, eranskin bat jarri da araugaian, Osoko Bilkurari informazio xehea emateko.

Aurkezpenaren ondoren, oharrak egiteko epea zabaldu da, uztailaren 10ean, astelehenean, amaituko dena.

7. EBE Batzordea. Euskara Batuaren Ortotipografia (EBO) egitasmoa: Letra-estiloak. Iruzkina aurkeztu eta erabakiak hartu

EBE Batzordearen izenean, A. Mujikak txostena aurkeztu du. Idatzian, M. Azkaratek eta J.-B. Coyosek egindako oharrak eta egitasmoa kideek emandako erantzun arrazoituak jaso dira.

Aurkeztu ondoren, ohargileak ados agertu dira proposamenekin, bai eta Osoko Bilkura ere, oro har, eta, horrenbestez, onartu dira. Bestalde, EBE Batzordeak berak autozuzenketa bat aurkeztu du, txostenaren 4.9.3 puntuko esaldi bat hobeto zehazteko. Onartu egin da.

Beraz, ontzat eman diren moldaketak sartuta, EBO egitasmoko letra-estiloen txostena onartua gelditu da.

8. EBE Batzordea. Euskara Batuaren Ortotipografia (EBO) egitasmoa: Letra-larriak eta xeheak. Iruzkina aurkeztu eta erabakiak hartu

EBE Batzordearen izenean, A. Mujikak txostena aurkeztu du. Idatzian, M. Azkaratek eta M.L. Oñederrak egindako oharra eta egitasmoko kideek emandako erantzun arrazoiak jaso dira.

Aurkeztu ondoren, ohargileak ados agertu dira proposamenekin, bai eta Osoko Bilkura ere, oro har, eta, horrenbestez, onartu da. Moldaketa horiek sartuta, EBO egitasmoko letra larriak eta xeheak saileko lehen atala onartua gelditu da.

Azkenik, A. Mujikak jakinarazi du, EBE Batzordeak prest dituela EBO egitasmoko lehen lau atalak argitaratzeko («Laburtzapenak, laburdurak, siglak eta sinboloak») eta Zuzendaritzaren esku utziko dituela argitaratze bidean jartzeko (webgunean argitaratzeko).

9. Esku artekoak

9.1 Joan Mari Irigoien (Donostia, 1948) euskaltzain urgazlearen heriotzaren berri

Donostian hil zen, maiatzaren 17an, 74 urte zituela. Nahiz eta ingeniari itza ikasi, ez zen arlo horretan aritu. Gazte zelarik, Venezuelara joan zen aldi baterako. Bertan, Hego Amerikako literatura ezagutzeko aukera izan zuen. Egin egunkarian zuzentzaile aritu zen. Irakasle ere ibili zen, eta Euskal Telebistarako hainbat lan egin zituen. Idazle oparoa izan da Joanmari, nobela, poesia, haur- eta gazte-literatura jorratu dituela. Euskaltzaindiak euskaltzain urgazle izendatu zuen 1996ko martxoaren 29an.

9.2 Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak eta Euskaltzaindiak lankidetzahitzarmena sinatu dute euskararen arloan zerbitzua emateko

Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak eta Euskaltzaindiak bi erakundeen arteko lehen lankidetzahitzarmena sinatu dute. Horrela, bada, hizkuntza-eremua lantzeko interesa formalizatu da, toponimia, odonimia, argitalpenak, euskararen tokiko hizkera, eta Foru Komunitatearen berezko hizkuntza den euskara zuzendu eta sustatzearekin zerikusia duen beste edozein arlotan, etengabeko aholkularitza emanen da. Helburu horiek lortzeko, gainerako erakundeekin lankidetzan aritzea aurreikusten da, bereziki, Nafarroako Gobernuan euskararen normalizazioaren arloan eskumena duen departamentuarekin.

9.3 2022ko R.M. Azkue Literatura Sariak

Guztira 463 lan aurkeztu dira aldi honetan, eta epaimahaikideek idatzien heldutasuna eta kontakizunaren bizitasuna nabarmendu dute.

- A mailan (10 eta 13 urte bitarteko gazteen saila) Noa Martínez —narrazioan— eta Leire García de Bikuña —poesian— gailendu dira; B mailan (14 eta 17 urte bitartekoak), Nahia Iturbe izan da irabazlea narrazioan eta Iraide Mitxelena poesian.
- Aurten ere, Oiartzungo Haurtzaro Ikastola izan da lanik gehien aurkeztu duen ikastetxea, eta sari berezia jaso du horregatik.

9.4 Euskaltzaindiak Pedro Sánchez Espainiako presidenteari Euskal Filologia berariazko jakintza-arlotzat manten dezala eskatu dio

Halaxe eskatu zion Akademiak Espainiako presidenteari, maiatzaren 4an bidalitako gutun baten bidez. Euskaltzaindiaren aburuz, Euskal Filologiari aitortpen zientifikoa eta ikusgarritasuna eman behar zaizkio nazioan eta nazioartean; eta beste horrenbeste Katalan Filologiari eta Galego Filologiari.

9.5 Patxi Goenaga euskaltzaina euskaltzain emeritu izatera igaro da

2023ko maiatzaren 5ean, 75 urte egin dituen gero, Arautegiaren laugarren bis artikulua eta Barne-erregelen 5.1 xedapenaren arabera, Patxi Goenaga euskaltzaina euskaltzain emeritu izatera igaro da. Horiek horrela, hutsarte iragarri da Arautegiaren 33. artikulua arabera. Hortaz, hutsarte «hornitzeko proposamenak hurrengo bi batzarretan —uztailaren 1ean eta 21ean— aurkeztu

ahal izango dira» (Arautegiaren 33. artikulua eta Barne-erregelen 64.3 xedapena). Era berean, gogorarazi da, Arautegiaren 34. artikulua dioena: «Euskaltzain osoa izateko proposamena hiru euskaltzain osok izenpetu behar dute. Proposamenaz batera, zerrenda bat egin behar da, gai bakoitzak dituen merezimenduak xeheki aipatuz».

9.6 Hurrengo ekitaldiak eta bilkurak

9.6.1 Gogorarazi behar da, 2022ko azaroaren 26an eginiko osoko bilkuran erabaki zela, 2023ko ekaineko osoko bilkura egun batez atzeratzea eta uztailaren 1ean egitea. Hori horrela, uztailaren 1ean, larunbatean, osoko bilkura egingo da Altsasun, udaletxean, 10:00etatik aurrera. Horren ondoren, Castillo Suárez euskaltzain osoaren sarrera-hitzaldia egingo da, 12:00etan, Altsasuko Iortia kulturgunean.

9.6.2 M.L. Oñederra Ahoskera Batzordearen buruak, «Euskara batuaren ahoskera zaindua (EBAZ)» arauaren 25. urteurrena dela eta, Donostian, Luis Villasante Euskararen Ikergunean, ekainaren 30ean, ostiralean, egingo den jardunaldiaren egitaraua aurkeztu du.

10. Azken ordukoak

Ez da izan.

Eta bestelako aztergairik ez dela, osoko bilkura bukatutzat eman da, 11:30ean.

Andres Urrutia
Euskaltzainburua

Adolfo Arejita
Idazkaria